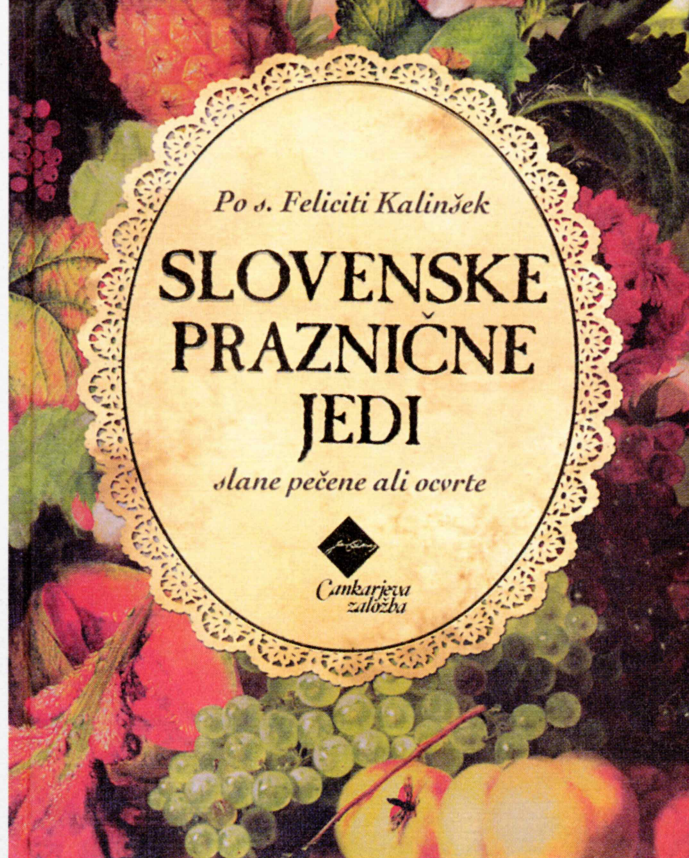

Slovenska kuharica ima častitljivo starost oziroma tradicijo. Danes je najbolj znana po sestri Feliciti Kalinšek in sestri Vendelini, toda tudi njena zgodovina je bogata in raznolika. Prvo slovensko kuharico je sestavila Magdalena Pleiweis. Izšla je leta 1868 pod naslovom Slovenska kuharica ali kako okusno kuhati navadna in imenitna jedila.

Sestra Felicita Kalinšek (1865–1937)

šole vsekakor pohvalimo, saj v današnji zadržti laiciistični Sloveniji nekaj takšnega nikakor ni "normalno".)

V zadnjih letih se je kuharica že tako razširila, da je dobila naslov *Velika slovenska kuharica*. Tudi ta je izšla že v tretjem ponatisku, kar je že 27. izdaja te slovite knjige.

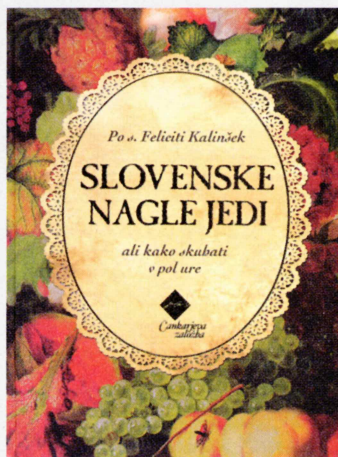
Naša kuharska tradicija

Magdalena Pleiweis se je rodila leta 1815 v Rožeku na Koroškem. Kot mlado dekle je postala zelo dobra kuharica in pri enainštiridesetih se je leta 1856 v Ljubljani poročila z Valentinom Pleiweisom, premožnim dunajskim bankirjem, mecenom na Kranjskem in bratom slovitega "očeta naroda" dr. Janeza Bleiweisa. Prva slovenska kuharica je vsebovala 14 jedilnikov z več kot dvesto jedmi in 932 receptov. Knjiga je doživela pet izdaj, zadnjo na prelomu v 20. stoletje.

Natis leta 1912 je že nosil pripis "priredila s. Felicita Kalinšek". Kalinškova je v resnici kuharico čisto na novo uredila in dodala obsežna poglavja, število receptov pa se je povzpelo na 2.203 jedi. Felicita Kalinšek je bilo takrat 47 let (rodila se je v Podgorju pri Kamniku, umrla je leta 1937 v Ljubljani) in bila je ugledna učiteljica kuhe na Gospodinjski šoli Kmetijske družbe v mariborskem Marijanišču. Kuharica je izpopolnjena in razširjena izšla še trikrat, leta 1935 prvič pod imenom Felicite Kalinšek.

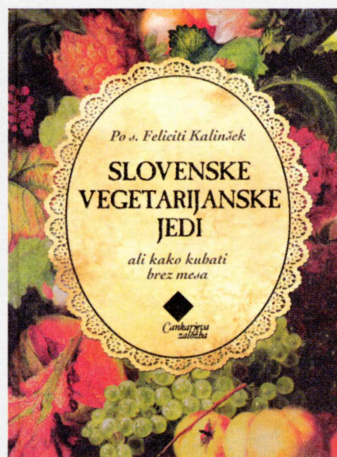
Sestra Vendelina

Po vojni, leta 1946 je kuharico

predelala za novo izdajo častna sestra Izabela Regina Gosak, ki je knjigo dopolnjevala vse do 17. izdaje leta 1980. Za njo je knjigo za vsako novo izdajo posodabljala, preurejala in dopolnjevala sestra Vendelina Marija Ilc, ki je umrla lansko leto.

Od 24. izdaje leta 1999 ji je pomagala njena učenka in naslednica sestra Bernarda Gostečnik. Gostečnikova, danes stara 42 let, se je rodila v Šmihelu nad Mozirjem (njen brat Kristjan Gostečnik je ugleden klinični psiholog). Končala je srednjo gostinsko šolo, in ko je imela spričevalo

za kuharico in poslovodkinjo, se je vpisala še na pedagoško fakulteto, kjer je lani diplomirala. Poučuje naravoslovje in gospodinjstvo na Osnovni šoli Komenda-Moste – ob lečena v črno-belo redovniško oblačilo. (Za to odprtost lahko vodstvo

Cankarjeva založba, ki je založnica *Velike slovenske kuharice*, je zdaj izdala tri tematske knjige, ki prinašajo recepte iz tradicije svoje velike "mame". Pod naslovom *Slovenske praznične jedi* je zbranih 300 receptov slanih jedi, ki se v sodobni kuhinji pečejo v pečici ali cvrejo na olju ali masti. Druga knjiga nosi naslov *Slovenske nagle jedi ali kako skuhati jedi v pol ure* in prinaša 415 receptov. Jedi, predstavljene v tej knjigi, se pripravljajo na hitro, tudi po nekaterih receptih, na katere smo že pozabili.

Zagotovo bo marsikdo vesel tretje knjige *Slovenske vegetarijanske jedi ali kako kuhati jedi brez mesa*. Izbor dopolnjujejo recepti za sodobne jedi iz rastlinskih beljakovin. V knjigi je zbranih 100 receptov, ki prinašajo vonj po domači kuhinji. I. Ž.

Želite postati naročnik tednika

DEMOKRACIJA

Pokličite nas na telefon **01/434-54-63**